

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

“Van mij hoeft het niet zo, ik doe het voor de hulpverlener”

Dr. Anja Machielse

*‘Symposium ‘Ouderen begrijpen!?’
10 oktober 2014*

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

Vrouw, 64 jaar

“Als ik bijvoorbeeld met haar naar buiten ga, dan zegt ze: ‘Je moet het niet doen om mij een plezier te doen’. Dus de vorige keer voelde ik me niet lekker en toen hebben we hier binnen gezeten. Maar toen kreeg ik dus te horen: ‘Dat is eigenlijk niet de bedoeling van mijn werk’. En dan zitten die twee dingen tegen elkaar in. Want je moet niet naar buiten gaan om haar een plezier te doen, maar als je dan niet gaat, krijg je zo’n opmerking. Waar doe je dan goed aan? Dan wil je haar de volgende keer niet teleurstellen, dan ga je wél naar buiten om aan háár verwachtingen te voldoen.”

| 2

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

Onderwerpen

- Aansluiten bij de behoeften van ouderen
 - wat betekent dat eigenlijk?
- Wat zijn de wensen en behoeften van ouderen?
 - hoe gaan ze om met kwetsbaarheid?
- Wat verwachten ouderen van hulpverleners?
 - wanneer voelen zij zich gezien en gekend?

| 3

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

Basisbehoefte

- Elk mens heeft behoefte aan een zinvol leven
- De ervaring van een zinvol leven heeft positieve gevolgen (in termen van gezondheid, welzijn, geluk)
- De ervaring van een zinvol leven draagt bij aan iemands **geestelijke weerbaarheid** (Duyndam, 2012)

Weerbaarheid

| 4

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

‘Meanings in life’

Roy Baumeister (1991):

- “Hoewel een zinvol leven typisch persoonlijk en individueel is, is zingeving zelf fundamenteel **sociaal**.”
- “De essentie van ‘zingeving’ is **verbondenheid**.”

| 5

UVH UNIVERSITY OF HUMANISTIC STUDIES

Sociale ecologie

- Sociale verbanden waarin mensen voor hun **zingeving** op elkaar zijn aangewezen
- Michal Ungar (2012): De **sociale ecologie** van weerbaarheid

| 6

Zinvol leven

Vier zinbehoeften (Baumeister):

1. De ervaring dat je leven een doel heeft (*purpose*)
2. De ervaring dat hun manier van leven moreel te rechtvaardigen valt (*moral justification*)
3. Besef van eigenwaarde (*self-worth*)
4. Besef van competentie (*efficacy, perceived control*)

| 7

Doelgerichtheid

- De ervaring dat je leven een doel heeft
- Iets buiten jezelf
- Een innerlijke vervulling

| 8

Morele rechtvaardiging

- De ervaring dat jouw manier van leven moreel te rechtvaardigen valt (*moral justification*)
- De ervaring dat je handelen en manier van leven moreel gesproken goed/just is, een positieve waarde heeft

| 9

Eigenwaarde

- Zelfrespect
- Erkenning
- Zichzelf positief waarderen
- Gerespecteerd worden door anderen
- Waarde van wat je doet en wie je bent

| 10

Competentie

- Denken/geloven dat je zelf iets te zeggen hebben over je leven
- Controle en beheersing
- Gevoel dat je eigen keuzes en beslissingen ertoe doen

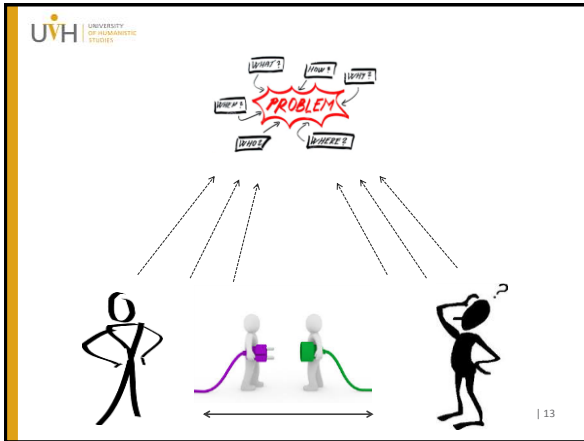

| 11

Conclusie

- De ervaring van een **zinvol leven** heeft positieve gevolgen (in termen van gezondheid, welzijn, geluk) en draagt bij aan iemands **geestelijke weerbaarheid**
- De ervaring van een zinvol leven is afhankelijk van de sociale verbanden waarin mensen verkeren (sociale ecologie)
- Kwetsbare ouderen zijn voor hun zingeving (deels) aangewezen op de **relatie** met hun hulpverlener
- Aansluiten bij de behoeften van ouderen betekent dus aansluiten bij hun **zinbehoeften**

| 12

Dank voor uw aandacht!

a.machielse@uvh.nl